

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEME LA GAE (HL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

FEBREWARE/MATŠHE 2011

MEPUTSO: 100

NAKO: 2½ diiri

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka dikarolo tše THARO, e lego ya A, B le ya C.

KAROLO YA A: Ditaodišo	(50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše telele	(30)
KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana	(20)
2. Araba potšišo e TEE karolong ye nngwe le ye nngwe.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma karolo ye NNGWE le ye NNGWE letlakaleng le LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o badišiše le go dira palobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele pele ga taodišo ya gago.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetše ka go thala mothalo wa go putla.
7. Šomiša metsotso ye e ka bago ye 80 go KAROLO YA A, ye 40 go KAROLO YA B, le ye 30 KAROLONG YA C.
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa karolo ye nngwe le ye nngwe hlogo ya maleba.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO 1**

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu ao e ka bago a 400 go iša go a 450.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go **rulaganya** le **palobohlatse**.

- 1.1 Le ge o ka e buela leopeng magokobu a a go bona. [50]

GOBA

- 1.2 Lebelela seswantšho se sa ka tlase gomme o tšweletše dikgopoloo tša gago.

[Nuwe Afrikaans Sonder Grense, 2006: 64]

[50]

GOBA

- 1.3 Boetapele le go ikhola ke ntepa le lešago. Dumela goba o ganetše. [50]

GOBA

- 1.4 Ka diokobatši gona re hwile la pitšana.

[50]

GOBA

- 1.5 Tsogolekobong le semorafe di bušetša Afrika-Borwa morago. Hlaloša maikutlo a gago.

[50]

GOBA

- 1.6 Mmino le moaparo wa setšo, e sa le segagešo. Efa dikgopololo tša gago o lebeletše seswantšho sa ka tlase.

[50]

[A re šomeng, Puku ya moithuti 2006: 83]

[50]

GOBA

- 1.7 O rile ge a re phaphara! A hwetša selemo e le ngwagola.

[50]

GOBA

- 1.8 Ba reng ba ebela le mebila? Tšweletša dikgopololo tša gago.

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:**50**

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a 180 go iša go a 200 (diteng fela).

- 2.1 O mongwaledipharephare wa Lekgotla la Bafsa seleteng sa geno. Ngwalela mmasepala wa selete **memorantamo** woo ka wona setšhaba se ipelaetšago mabapi le kabو ya mešomo dikantorong tša bona. [30]

GOBA

- 2.2 O sa tšwa go bula sekolo sa dikhomphutha motseng wa geno. Thala **proutšhara** ya diripa tše tharo gomme o tšweletše dintlha tše di ka goketšago batho go kgeregela kgwebo yeo ya gago. [30]

GOBA

- 2.3 O be o le gona ge bana ba baagišani ba gago ba elwa tše nkego ga ba tsebane. Ngwalela rammotwana wa motse wa geno **pego** ye e sego ya semmušo mabapi le tiragalo ye. [30]

GOBA

- 2.4 O badile puku ya go ruta bafsa ka setšo gomme ditiragalo tša yona di sa go šalatše monaganong. Ngwala **ditshwayotshwayo** tša puku yeo. [30]

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tša tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a 100 go iša go a 120.

- 3.1 O dirile diphokoletšo tša fasefase ka lebenkeleng la gago la diaparo. Ngwala **papatšo** yeo ka yona o kwalakwatšago diphokoletšo tše. [20]

GOBA

- 3.2 Go wele mokgohlwane/mpshikela wo mošoro tikologong ya geno. Ngwala **phoustara** yeo ka yona o sedimošago badudi ka thibelo ya wona. [20]

GOBA

- 3.3 O hweditše pasari ya go ya go tšwetša dithuto tša gago pele go la Engelane. Batswadi ba gago ba beakanya go go direla moletlo wa taelano. Thala **karata** yeo o memago bagwera ba gago go tla go laelana le wena. [20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 100